

FAROK

Halott húsban élő farkok. A vasárnapi ebédre szeretttük volna elkészíteni, hívom az asszonyt, mutatom neki, hogy mi ez itt. – Talán valami állatka lakik benne – mondja az asszony, bele akar vágni: aztán a síkítózás. Próbálok közelíteni a késsel, mire a hús remegni és vinnyogni kezd. Úgy döntünk, megvárjuk a reggelt, hátha meggondolja magát ez a húsdarab, vagy micsoda, és ami benne lakik, az végre meghal. De reggelre a farkok még nagyobb lesz, és veszettül kalimpál. Két nap múlva már rohadni kezd, és tele van legyekkel, de a farkok egyre csak nő, és úgy forog a helyén, hogy nem mersz hozzáérni. Ráhúzom egy lapátra, hogy leviszem a pincébe, mire ez a hús-izé a zsíros farkával pajkosan csapkodni kezd az arcom. De az alagsorban hirtelen leugrik a lapátról, és lepottyan a földre. Fel akarom emelni, de kicsúszik a kezemből. Elindul egy irányba, én utána eredek, mire ő egy másik irányba indul el. Ki akar cselezni. Elbújik a sarokba. Igyekszem a falhoz szorítani. A lélegzetem is visszafojtom. Ahogy meglát, sikkant egyet, és elmenekül...

Hazamegyek, az asszony azt kérdi, mi van. Nem szólok semmit, nehéz most velem. Le sem hunyom a szemem. Felkelek, számolom a percek, aztán csak forgolódom az ágyban.

– Hagyd a fenébe – mondja az asszony.

Hajnali kettőkor valami dörömbölés hallatszik az ajtón. Mintha gumibottal püfölnék. Megyek, hogy kinyitom, pizsamában, bárdal a kezemben. A küszöbön ott fekszik a hús. Boldogan csóválja a farkát. Én visszahőkölök, az asszony felsikolt. A hús bemászik a lakásba, és amíg mi a folyosón téblábolunk, addig ő elrejtőzik valahol. A szobából furcsa zörejek hallatszanak. Lábujjhegyen az ajtóhoz lopakodom, és benézek a hálóba. A hús már az ágyban fekszik, a paplan alatt. A hatalmasra nőtt farkával összevissza hadonászik.

Kutatási nehézségek

Esténként az egereket kínozzuk. A mezőn fogdossuk őket össze, vödörben hazahozzuk, aztán Bencével leülünk a padlóra és nyaktilót, mozsarat, katapultot, villamosszéket készítünk nekik. Az egerek vinnyognak, ömlik vér. Bence kedvenc módszere, hogy leharapja az egér fejét. Én ettől undorodom. Inkább drótot kötök az egerek lábára, legalább húsznak egyszerre, és áramkörbe csatlakozom mind. Aztán alkoholos, nikotinos, savas injekciókkal szurkálom őket. Vagy kiszö-

1 Vito Staviarský (1960) szlovák író. Az Anasoft Litera két kötetét is (*Kívader*, 2007; *Záchytká*, 2009) beválasztotta az adott évfolyam legjobb 10 könyve közé. Utolsó kötete *Človek príjemný* (Kellemes ember) címmel jelent meg 2014-ben.

Global, objekt, 14.5 x 6.8 cm, 2010.

gezem egy speciálisan előkészített műtőasztalra, és élve kioperálom a szívüket. De Bence teljesen bepöccent. Ő a falhoz vagdossa, aztán megtapossa és fojtogatja a szerencsétleneket. Számára ez csupán öldöklés. Én inkább szeletelem őket, és lassan lenyúzom a bőrüket. Vagy hagyom őket úszkálni az akváriumban, amíg meg nem fulladnak. A kutatásaimnak tudományos alapjai vannak. Kikaparom az egerek szemét. Például. Aztán kettévágom, megvizsgálom. Vagy légtelenítem az üveget, és figyelem, ahogy fulladoznak. Beállítom a készüléket, pontosan bevilágítom a teret, aztán lefényképezem, ahogy agonizálnak. De Bencét nem érdekli a tudomány. Megemeli a kanapét, alája rakja a nyomorultat. Aztán ráfekszik. Vagy a levegőbe dobja, aztán kapásból belerúg. Vagy egy lapáttal élve a kályhába hajtja, hogy a bűztől már lélegezni sem lehet. Őszinte leszek: Bence egy állati nagy barom.

Plüssbohóc

A plüssbohóc reggeltől engem figyel. Csak az ismerős utcákon közlekedek, és minden pillanatban körülnézek. És mindenütt a bohóc kényszeredett mosolya. Egy infantilis, eszelős bohóc vigyorgása. Annyira azért nem vészes, de résen kell lennem! Valaki tegnap egy levelet hagyott az ajtóm előtt: – Szemét besúgó! Meg vannak számlálva a napjaid!

Mi van, ha a plüssbohóc meg akar védeni? Mi van, ha ő az összekötő? Egy közvetítő a játékok világából?

Az egyik játékgyártó cég élőlényeket változtat át halott gépekké. Babákat készít elrabolt gyerekekből, kibelezi őket, aztán összetákol egy mechanikus gépezetet, hogy tudjanak járni. Ehhez jön még a csilingelés, a sírás, és az a hátborzongató nevetés. És a bőrük mintha gumiból lenne. A kedves állatkák, a kutyusok, a lovacskák meg a tevék gyanútlanul tűnnek el a félreeső utcákból, hogy játék készüljön belőlük, s hogy aztán egy kereskedőnél végezzék.

És mi van a szalamandrakkal? Az én kedves szalamandráimmal? Mi történt velük? Talány! Előbb a lakásomból tűntek el. Néhány nap múlva aztán megláttam a gyerekek kezében. A halott, gumiszzerű, foszforeszkáló szalamandrákat.

A plüssbohóc itt kóricál a közelemben. Utat tör magának a tömegben. Mint egy káprázat. Jeleket küld! Engem védelmez.

Egy kislány.

Feri bácsi issza a rumot, szívja a cigarettát, aztán Erikához fordul:

– Mutasd meg neki Gabikát, kicsim!

Szól a zene, Erika mosolyog, kézen fogva bevezet a másik szobába.

– Milyen Gabikát? – kérdezem. – Nem látok itt senkit!

– Ezt – mondja Erika, és az asztalra mutat.

És valóban! Az asztalon ül egy lány. Csakhogy elképesztően kicsi. Kisebb, mint egy egér.

– Vetközz! – utasítja Erika a lányt, mire ő letépi magáról a blúzt és a nadrágot. Ott áll előttem meztelenül, kíváncsan és gyönyörűen. De reménytelenül kicsi!

– Tetszem? – kérdezi Gabika huncut mosollyal.

– Igen – mondom. De kínszenvedés ránézni.

– Vedd a kezedbe – mondja Erika. – Fogd meg, és simogasd!

– Nem megy. Képtelen vagyok rá! – kiáltom.

Erőszakkal a tenyerembe nyomja. Gabika meztelen, forró és fel van ajzva.

– Most mit kezdjek vele? – kérdezem.

– Szeresd!

Az élő, apró test a tenyeremben hirtelen tűzforró lesz. Mint a láz. Ficáncol, szenvedélyesen az ujjaimhoz dörgölőzik, nagyokat sóhajt.

– De hisz ez szörnyű! – igyekszem védekezni.

Eleresztem, mire ő sikoltva a földre esik.

– Mit tettél? – kiált fel Erika ijedten. – Te szerencsétlen!

Letérdelek.

– Gabi? – bököm meg az ujjammal.

Csak a vörös tócsa. A puha testmaradványok. És nagyon gyorsan hűl.

Akkor Feri bácsi is betoppan. A küszöbön tántorog, és szomorúan néz.

– Adj neki egy másikat – legyint végül. Mire Erika benyúl egy papírdobozba, és egy újabb lányt tesz az asztalra. Nagyon szép, talán még Gabinál is szebb. De ő is ugyanúgy reménytelenül aprócska.

– Vetközzek le? – kérdi.

– Ne vetközz – mondom –, inkább ne.

Kirohanok a lakásból. Kint esik. Kicsit lehűti a forró homlokom...

György Norbert fordítása